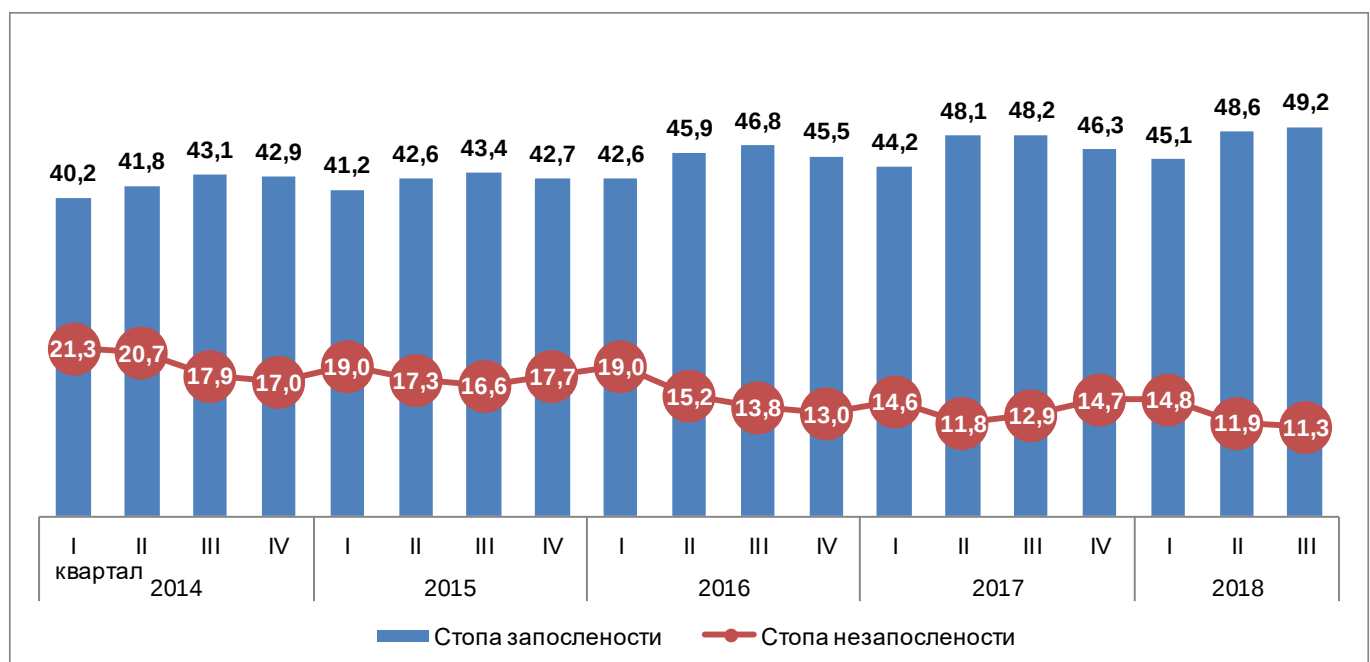

Анкета о радној снази, III квартал 2018.

– Претходни резултати –

У трећем кварталу 2018. године број запослених износио је 2 929 300, а број незапослених 371 800. Стопа запослености достиже нов рекорд за период за који постоји упоредива серија података (2014–2018) и износи 49,2%, док стопа незапослености, за исти период, бележи најмању вредност од 11,3%.

Граф. 1. Кретање стопе запослености/незапослености становништва старости 15 и више год., 2014–2018. (%)

Стопа активности становништва старог 15 и више година у III кварталу 2018. године износила је 55,5%, при чему је стопа активности код мушкараца 64,0%, а код жена 47,5%. Највећа забележена стопа активности у Региону Шумадије и Западне Србије износила је 58,2%, за којим следи Београдски регион са 56,6%. У Региону Јужне и Источне Србије и у Региону Војводине ова стопа је на приближно истом нивоу (53,5% и 53,2%, респективно).

Стопа запослености становништва старости 15 и више година износила је 49,2%, и то мушког становништва 57,3%, а женског 41,7%. Регион Шумадије и Западне Србије, као и Београдски регион, бележе највеће стопе запослености (51,0% и 50,8%, репективно). У Региону Војводине ова стопа износила је 49,0%, док Регион Јужне и Источне Србије бележи најмању вредност (45,4%).

Стопа неформалне запослености, у наведеном кварталу, на нивоу свих делатности износила је 20,4%. Стопа неформалне запослености у делатности пољопривреде¹ износила је 61,3%, док је у делатностима ван пољопривреде ова стопа имала вредност од 9,5%.

Стопа незапослености становништва старости 15 и више година износила је 11,3%, и то 10,5% за мушкарце и 12,2% за жене. Гледано на нивоу региона, ова стопа имала је најмању вредност у Региону Војводине (7,9%), затим следе Београдски регион (10,2%) и Регион Западне Србије и Шумадије (12,5%). У Региону Јужне и Источне Србије и даље се бележи најлошија ситуација на тржишту рада, што показује највећа стопа незапослености, од 15,2%.

¹ Цео сектор делатности Пољопривреда, шумарство и рибарство и део сектора Делатност домаћинства која производе робу и услуге који се односи на пољопривредне активности.

Поређење са истим кварталом претходне године

У трећем кварталу 2018. године, број запослених већи је за 47 400, а број незапослених мањи за 56 400 у односу на исти период претходне године. Стопа запослености већа је за један процентни поен (п. п.) у поређењу са трећим кварталом 2017. године, и сада износи 49,2%, док је стопа незапослености мања за 1,7 п. п. и сада износи 11,3%.

У оквиру укупне запослености дошло је до смањења неформалне запослености (за 29 500) и повећања формалне запослености (за 76 900), доминантно у секторима делатности Прерађивачка индустрија, Услуге смештаја и хране и Трговина на велико и мало и поправка моторних возила. Овакав тренд у складу је са кретањем регистроване запослености, према евиденцији Централног регистра обавезног социјалног осигурања.

Највећи раст запослености, уз смањење незапослености, забележен је у Београдском региону и Региону Војводине, док је ситуација била потпуно другачија у Региону Јужне и Источне Србије, где је у истом периоду запосленост опала а незапосленост порасла.

Запосленост је повећана код популације са средњим и високим нивоом образовања, доминантно у категорији од 25 до 34 године старости.

Код младог становништва (узраста 15–24 године) није дошло до битније промене у броју запослених, док је број незапослених смањен за 12 800, односно за 18%, у односу на исти период прошле године.

Стопа активности младих у трећем кварталу износила је 31,6%, док су стопе запослености и незапослености биле на нивоу од 23,6% и 25,3%, респективно.

Удео младих који нити раде нити су у процесу образовања (формалном или неформалном) у укупној популацији младих између 15 и 24 године старости (тзв. NEET стопа) смањен је за 0,8 п. п. у односу на трећи квартал 2017. године, и сада износи 16,3%. Код популације старости од 15 до 29 година, NEET стопа износи 19,0%.

Поређење са претходним кварталом

Тренд раста запослености уз смањење незапослености је, такође, забележен у поређењу са другим кварталом 2018. Наиме, у трећем кварталу 2018. године број запослених је већи за 32 500, а број незапослених и неактивних мањи за 19 700 и 20 700, респективно, у односу на претходни квартал. Стопа запослености је повећана за 0,6 п. п., док су стопе незапослености и неактивности смањене за 0,6 и 0,3 п. п., респективно.

У оквиру укупне запослености дошло је до смањења неформалне запослености (за 8 300) и раста формалне запослености (за 40 800). Стопа неформалне запослености смањена је за 0,5 п. п. Број формално запослених повећан је у секторима Трговина на велико и мало и поправка моторних возила, Саобраћај и складиштење и Административне и помоћне услужне делатности, што је у складу са кретањем регистроване запослености, на основу евиденције Централног регистра обавезног социјалног осигурања.

Ситуација на тржишту рада се у претходном периоду није мењала на исти начин у свим регионима Србије. Док је у односу на претходни квартал незапосленост у Региону Војводине смањена у корист запослености, у осталим регионима није било битнијих промена у броју незапослених. У Региону Шумадије и Западне Србије дошло је до смањења контингента неактивног становништва у корист запослености. За разлику од других региона, у Београдском региону забележено је смањење запослености у наведеном периоду.

Запосленост је повећана код популације са нижим и средњим нивоом образовања и у контингенту старости од 15 до 34 године најчешће у категорији запослених на одређено време или сезонски. Углавном су то лица која самостално обављају посао или су помажући чланови у породичном послу. Број запослених са високом стручном спремом и запослених на неодређено време мањи је него у претходном кварталу.

У контингенту младог становништва узраста од 15 до 24 године забележене су позитивне промене на тржишту рада. Број неактивних младих лица смањен је за 16 000 у корист запослености, која је повећана за 14 500, односно за 9,3%. Број незапослених се није битније променио у односу на претходни квартал.

Табела 1. Основни показатељи кретања на тржишту рада, III квартал 2018.

	III квартал 2018	Промене у односу на претходни квартал		Промене у односу на исти квартал претходне године	
	(у хиљ.)	(у хиљ.)	%	(у хиљ.)	%
Популација старости 15+	5 951,2	-8,0	-0,1	-29,9	-0,5
Активно становништво	3 301,1	12,8	0,4	-9,0	-0,3
Запослени	2 929,3	32,5	1,1	47,4	1,6
Формално запослени	2 330,4	40,8	1,8	76,9	3,4
Неформално запослени	598,9	-8,3	-1,4	-29,5	-4,7
Незапослени	371,8	-19,7	-5,0	-56,4	-13,2
Неактивно становништво	2 650,2	-20,7	-0,8	-20,9	-0,8
	%	(п. п.)			
Стопа активности	55,5		0,3		0,1
Стопа запослености	49,2		0,6		1,0
Стопа неформалне запослености	20,4		-0,5		-1,4
Стопа незапослености	11,3		-0,6		-1,7
Стопа неактивности	44,5		-0,3		-0,1

Анкета је у трећем кварталу 2018. године спроведена на узорку од 15 859 домаћинстава, од чега је анкетирано 12 250 домаћинстава, односно 28 706 лица старости 15 и више година.

Детаљнији подаци могу се наћи у табелама које су део саопштења из Анкете о радној снази за III квартал 2018. (PC10), на адреси: <http://publikacije.stat.gov.rs/G2018/Xls/G20181328.xlsx>.

Методолошка објашњења

Анкета о радној снази представља најобухватнији и једини међународно упоредиви инструмент за праћење кретања на тржишту рада, којим се региструју демографске и социоекономске карактеристике становништва старијег од 15 година.

Главни циљ Анкете је оцењивање обима радне снаге, тј. запосленог и незапосленог становништва, при чему се под запосленошћу подразумева рад и у формалном и у неформалном сектору.

Поред тога, ово истраживање бави се карактеристикама запослености (професионалним статусом запослених лица, њиховом делатношћу, занимањем, правима која остварују на послу) и незапослености (стеченим образовањем, дужином тражења посла, претходним радним искуством), као и карактеристикама неактивног становништва – њиховим образовањем, старошћу, извором прихода и спремношћу да се укључе на тржиште рада.

Активно становништво (радну снагу) чине сва запослена и незапослена лица стара 15 и више година.

Стопа активности (учешћа радне снаге) представља удео активног становништва у укупном становништву старом 15 и више година.

Лица која су најмање један сат у посматраној седмици обављала неки плаћени посао (у новцу или натури), као и лица која су имала запослење, али која су у тој седмици била одсутна са посла (уз гаранцију повратка), сматрају се **запосленим лицима**.

Стопа запослености представља удео запослених у укупном становништву старом 15 и више година.

Неформалном запослености сматра се рад у нерегистрованим предузећима, рад у регистрованим предузећима без уговора о раду, као и рад помажућих чланова домаћинства.

Стопа неформалне запослености представља удео неформално запослених у укупној запослености.

Незапослена лица су она лица која нису обављала ниједан плаћени посао у посматраној седмици, активно су тражила посао током четири седмице које су претходиле посматраној седмици и у могућности су да почну да раде у року од две седмице након истека посматране седмице.

Стопа незапослености представља удео незапослених у радној снази (запослени и незапослени) старости 15 и више година.

Стопа дугорочне незапослености представља удео лица незапослених дуже од годину дана у радној снази (запослени и незапослени) старости 15 и више година.

Стопа NEET подразумева учешће лица старости 15–24 године која нису запослена, нису на школовању, нити су на обуци у укупној популацији тог узраста.

Неактивно становништво чине сва лица старе 15 и више година која нису сврстана у запослено или незапослено становништво. У неактивна лица спадају студенти, пензионери, лица која обављају кућне послове, као и остала лица која у посматраној седмици нису обављала ниједан плаћени посао, нису активно тражила посао или нису била у могућности да почну да раде у року од две седмице након истека посматране седмице.

Стопа неактивности представља удео неактивног становништва у укупном становништву старом 15 и више година.

За детаљнији опис Анкете и свих дефиниција у вези са радном снагом видети методологију Анкете о радној снази на: www.stat.gov.rs.

Републички завод за статистику од 1999. године не располаже подацима за АП Косово и Метохија, тако да они нису садржани у обухвату података за Републику Србију (укупно).

Контакт: ars@stat.gov.rs, тел.: 011 2412 922, локал 372
Издаје и штампа: Републички завод за статистику, 11 050 Београд, Милана Ракића 5
Телефон: 011 2412 922 (централа) • Телефакс: 011 2411-260 • www.stat.gov.rs
Одговара: др Миладин Ковачевић, директор
Тираж: 20 • Периодика излажења: квартална